

درآمدی بر اقتصاد مقاومتی در شهرداری‌ها

از مبانی نظری تا الگوی عملیاتی

مؤلف: سعید سید حسین زاده یزدی
با مشارکت معاونت برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد

سرشناسه: سیدحسین زاده یزدی، سعید، ۱۳۷۰-
عنوان و نام پدیدآور: درآمدی بر اقتصاد مقاومتی در شهرداری‌ها؛ از مبانی نظری تا الگوی عملیاتی / مولف سعید سیدحسین زاده یزدی؛
ویراستار علمی و ادبی مجتبی سیدحسین زاده؛ با مشارکت معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد.
مشخصات نشر: مشهد: سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری مشهد، انتشارات بوی شهر بهشت، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۵۱ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۰-۲۹۲-۹
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۴۸-۲۵۱.
موضوع: خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره سیاست اقتصادی
موضوع: Khameneji, Sayyed Ali, Leader of IRI, 1939 - -- Views on economic policy
موضوع: شهرداری مشهد -- برنامه‌ریزی
موضوع: شهرداری -- ایران -- مشهد -- جنبه‌های اقتصادی
موضوع: Municipal government -- Iran -- Mashhad -- Economic aspects
موضوع: خدمات شهری -- ایران -- مشهد -- مدیریت
موضوع: Municipal Services -- Iran -- Mashhad -- Management
موضوع: ایران -- سیاست اقتصادی -- قرن ۱۴
موضوع: Iran -- Economic policy - 20th century
موضوع: ایران -- سیاست اقتصادی -- آینده‌نگری
موضوع: Iran -- Economic policy -- Forecasting
شناسه افزوده: شهرداری مشهد. معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی
شناسه افزوده: سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری مشهد. انتشارات بوی شهر بهشت
رده بندی کنگره: JQ۷۴۶۹
رده بندی دیویی: ۳۵۱/۹۵۵۸۲۲۲
شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۸۳۲۲۷
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

درآمدی بر اقتصاد مقاومتی در شهرداری‌ها؛ از مبانی نظری تا الگوی عملیاتی

مؤلف: سعید سیدحسین‌زاده یزدی

با مشارکت: معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد

همکاران مشارکت‌کننده در تهیه کتاب: (مستند به قانون حمایت از مولفان، مصنفان و هنرمندان حقوق ایجاد شده از پدیدآوری اثر حاضر، متعلق به نویسنده یا مؤلف می‌باشد. با این وجود برخی از همکاری‌هایی که در تهیه این اثر مشارکت داشته‌اند به قرار زیر می‌باشد و از آنجا که حسب وظایف سازمانی خود همکاری نموده‌اند حقوق مالکیت مادی و معنوی برای ایشان تولید نمی‌شود.) کارشناسان مجموعه شهرداری: معاونت فنی و عمران / فرشید قهرمانلو، وحید محمدیان، احسان ثانوی، سیدجلیل بامشکی، بهنام خیاط، علی‌اصغر نیشابوری، محمدمهدی اسدی، سیدوحید مدنی، سعید دلپذیر، شریعت رادفر، احسان حمیدزاده، مهسا هژبرالساداتی، مهدی جهانگرد، مریم طبسی، مهدی رستم‌زاده، ابوالفضل آماری، مهدی فره‌نی، سروش صدرائی، سیاوش میلانیان، محسن پالیزوان، نرگس آئین، مصطفی رحیمی، محمد آقایی، سیدبهزاد صفار سجادی، باقر قدرتی / معاونت مالی و پشتیبانی (مرتضی سیاسر، محسن زاعریان) / معاونت معماری و شهرسازی / فریبا تقی‌شاهبازی، خانم رفیعی، سلمان سلطانی، خانم اسدی، مرتضی توحیدی‌نیا، محمدکاظم حسین‌زاده ملکی) / سازمان فرهنگی / مجتبی یداللهی‌زاده، خانم حاجی‌زاده، مجتبی جعفرزاده / سازمان اقتصادی (پروین تشکری صالح) / معاونت خدمات شهری (قدیر نوروزپور، نذیر غلامی، مریم نجیب، سمیه کوچکیان) / معاونت برنامه‌ریزی (محمد اسکندری، جمال حسن بارانی، جواد وکیل‌زاده، سیدجواد طباطبایی قمشه، کامران ارسکی، علیرضا محروقی، امیر فرقانی، فرهاد ملارضائی، مصطفی سراوانی، سیدمحمدعلی صدیقی، علی کیوانلو، مجتبی دانشی، احسان کفش‌کنان، محمدرضا مظلومی، محمدرضا شایسته، احسان انتظاریون، احسان زندگانی، رضا نیکزاد، لیلا لکزیان، مهزیار الهی، وحید جوادی، سیدعلی حسینی) / حوزه شهردار (وحید اکملی، محمدرضا ساران، مهدی انوشیروانی، خانم همتی) کارشناسان خارج از مجموعه شهرداری: دکتر علی‌اصغر سعدآبادی، دکتر حسین اخروی، دکتر وحید ارشدی، دکتر مجتبی حسین‌زاده ویراستار علمی و ادبی: دکتر مجتبی سیدحسین‌زاده

طراح و صفحه‌آرا: سعید کربلائی

عکس: محمد زائرینیا

انتشارات: بوی شهر بهشت (وابسته به سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد)

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت و سال چاپ: اول - ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۰-۲۹۲-۹

نشانی انتشارات: مشهد، چهارراه دکترا، سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد

نشانی اینترنتی: www.ketab.etefaq.org

پست الکترونیک: ketab1@mashhad.ir

تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۰۱۰۰۰

نمابر: ۰۵۱-۳۸۴۰۱۰۰۴

انتشارات بوی شهر بهشت

فصل اول: مفهوم شناسی اقتصاد مقاومتی

۲۲	۱. مقدمه
۲۳	۱-۱. توضیح عقلی بودن اقتصاد مقاومتی
۲۴	۲-۱. توضیح نقلی بودن اقتصاد مقاومتی
۲۵	۲. اقتصاد مقاومتی از منظر مقام معظم رهبری
۲۵	۱-۲. تعریف اقتصاد مقاومتی
۲۶	۲-۲. ابعاد اقتصاد مقاومتی
۲۸	۳-۲. مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی
۲۹	۴-۲. رویکردهای اقتصاد مقاومتی
۲۹	۱-۴-۲. انعطاف‌پذیری
۳۰	۲-۴-۲. مولدیت
۳۰	۳-۴-۲. درون‌زایی و برون‌گرایی
۳۱	۴-۴-۲. جهادی بودن
۳۱	۵-۴-۲. مردم‌محور بودن
۳۲	۶-۴-۲. عدالت‌بنیان بودن
۳۳	۷-۴-۲. دانش‌بنیان بودن
۳۳	۵-۲. ارتباط بین رویکردها و مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی
۳۵	۶-۲. جمع‌بندی
۳۷	۳. مفاهیم مرتبط با اقتصاد مقاومتی در دانش و تجارب بشری
۳۸	۱-۳. آسیب‌پذیری اقتصادی
۳۸	۲-۳. اقتصاد تاب‌آور و تاب‌آوری اقتصادی
۳۹	۳-۳. ضد شکنندگی اقتصادی
۴۰	۴-۳. اقتصاد پایدار و پایداری اقتصادی
۴۰	۵-۳. ثبات اقتصاد کلان
۴۱	۶-۳. جمع‌بندی چهارچوب مفهومی اقتصاد مقاومتی در ادبیات متعارف
۴۲	۴. الگوی مفهومی هسته سخت اقتصاد مقاومتی
۴۴	۵. سیاست‌گذاری اقتصاد شهری و تاب‌آوری شهری
۴۴	۱-۵. حوزه‌های اصلی اقتصاد شهری
۴۴	۱-۱-۵. اقتصاد سیاسی
۴۵	۲-۱-۵. اقتصاد کلان
۴۵	۳-۱-۵. اقتصاد خرد
۴۶	۲-۵. حوزه‌های سیاست‌گذاری اقتصاد شهری
۴۶	۱-۲-۵. مالیه شهری
۴۶	۲-۲-۵. ایجاد تأسیسات و تسهیلات شهری
۴۷	۳-۲-۵. تاب‌آوری شهری
۵۳	۶. پیشینه پژوهش
۵۳	۱-۶. برخی از پژوهش‌های حوزه اقتصاد مقاومتی
۵۶	۲-۶. برخی از پژوهش‌های حوزه تاب‌آوری و آسیب‌پذیری اقتصادی
۵۷	۳-۶. برخی از پژوهش‌های حوزه سیاست‌گذاری و مدیریت اقتصاد شهری
۶۱	۷. نتیجه‌گیری

فصل دوم: شاخص‌های پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در شهرداری‌ها

۶۴	۱- مقدمه
۶۴	۲- معرفی اجمالی شهرداری مشهد
۶۶	۳- مراحل طراحی مدل پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در شهر مشهد

۶۷	۱-۳- گام اول - تطبیق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با مأموریت‌های شهرداری
۷۱	۲-۳- گام دوم - محورهای مقاومت‌سازی اقتصاد شهر
۷۱	۱-۲-۳- محورهای مقاومت‌سازی اقتصادی - نگاه سازمانی (خرد)
۷۴	۲-۲-۳- محورهای مقاومت‌سازی اقتصادی از نگاه شهری (کلان)
۷۵	۳-۲-۳- مؤلفه‌های استخراج‌شده از ادبیات پژوهش
۷۹	۳-۳- گام سوم - الگوی جامع پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در شهرداری مشهد
۷۹	۱-۳-۳- تشکیل کمیته تطبیق
۷۹	۲-۳-۳- تخصیص منابع براساس اولویت‌ها
۸۳	۳-۳-۳- تشکیل کمیته‌های اقدام مشترک
۸۶	۴-۳-۳- پایش شاخص‌ها و آسیب‌شناسی انحرافات
۸۶	۵-۳-۳- ایجاد داشبورد مدیریت و پایش مدل اقتصاد مقاومتی
۹۰	۴- جمع‌بندی

فصل سوم: تطبیق شاخص‌های پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی با شاخص‌های ارزیابی عملکرد شهرداری و ارائه شاخص‌های ارزیابی عملکرد کلیدی

۹۲	۱- مقایسه شاخص‌های پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی با شاخص‌های ارزیابی عملکرد شهرداری
۱۰۸	۲- بررسی شاخص‌های ارزیابی عملکرد کلیدی شهرداری مشهد
۱۱۹	۳- جمع‌بندی و ارائه پیشنهادها

فصل چهارم: شناسایی و اولویت‌بندی تکانه‌ها و آسیب‌های درونی سیستم شهرداری

۱۲۴	۱- مقدمه
۱۲۵	۲- روش‌شناسی
۱۲۶	۳- معرفی تکانه‌های سیستم شهرداری
۱۲۶	۱-۳- افزایش نرخ ارز و نوسانات آن
۱۲۶	۲-۳- کمبود تکنولوژی فنی و دانش روز
۱۲۶	۳-۳- تحریم‌های مالی - بانکی و تجاری
۱۲۶	۱-۳-۳- اثرات غیرمستقیم که از سه کانال بر عملکرد شهرداری تأثیر می‌گذارد
۱۲۷	۲-۳-۳- اثرات مستقیم
۱۲۷	۴-۳- افزایش نرخ تورم و یا نوسانات بیش از حد آن
۱۲۷	۵-۳- رکود سرمایه‌گذاری در اقتصاد و بطور خاص در بخش مسکن و ساختمان
۱۲۷	۶-۳- کمبود نقدینگی و محدودیت‌های مالی و بودجه‌ای
۱۲۷	۷-۳- حوادث طبیعی
۱۲۷	۱-۷-۳- ریسک‌های مالی
۱۲۷	۲-۷-۳- ریسک‌های اهداف و مأموریت‌های سازمانی
۱۲۷	۳-۷-۳- ریسک‌های منابع انسانی، تأمین‌کنندگان و شهروندان
۱۲۸	۴-۷-۳- ریسک‌های فرایندی
۱۲۸	۸-۳- تکانه هدفمندسازی پارانه‌ها
۱۲۸	۹-۳- افزایش نرخ بهره بانکی و جریمه تأخیر
۱۲۸	۱۰-۳- افزایش جمعیت شهری
۱۲۸	۱۱-۳- تکانه سیاسی خارجی
۱۲۸	۱۲-۳- تکانه سیاسی داخلی
۱۲۸	۱۳-۳- تکانه مهاجرت
۱۲۸	۱۴-۳- ضعف در مدیریت منابع آبی
۱۲۹	۱۵-۳- تغییر و تحولات مدیریتی
۱۲۹	۱۶-۳- حاشیه‌نشینی و توسعه حریم شهر مشهد
۱۲۹	۱۷-۳- افزایش نیروی انسانی جدید
۱۲۹	۱۸-۳- رخنه فساد در فرایندهای شهرداری

۱۲۹	۱۹-۳ عدم تناسب مأموریت‌ها و وظایف شهرداری با منابع، درآمدها و اختیارات آن
۱۲۹	۲۰-۳ کمبود نقش حمایتی دولت و مجلس از شهرداری‌ها
۱۲۹	۲۱-۳ عدم توجه به اندازه کارای شهر
۱۲۹	۲۲-۳ افزایش سالیانه زائران ورودی به شهر
۱۲۹	۲۳-۳ نارضایتی عمومی شهروندان از اقدامات شهرداری
۱۳۰	۲۴-۳ کمبود کارایی و بهره‌وری در مدیریت منابع، ظرفیت‌ها و فرصت‌ها
۱۳۱	۴- آسیب‌پذیری‌های درونی سیستم شهرداری مشهد
۱۳۱	۱-۴-۱ معاونت فنی، عمران، حمل و نقل و ترافیک
۱۳۱	۱-۴-۱-۱ حوزه حمل و نقل و ترافیک
۱۳۱	۱-۴-۲ حوزه فنی و عمران
۱۳۲	۲-۴ سازمان اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت مردمی
۱۳۲	۳-۴ سازمان زمین و مسکن
۱۳۲	۴-۴ معاونت خدمات شهری و محیط‌زیست
۱۳۲	۱-۴-۴ حوزه فضای سبز
۱۳۲	۲-۴-۴ حوزه مدیریت پسماند و زباله شهری
۱۳۳	۵-۴ سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی
۱۳۳	۶-۴ سایر
۱۳۳	۷-۴ معاونت مالی و پشتیبانی
۱۳۴	۸-۴ معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی
۱۳۴	۱-۸-۴ گروه برنامه‌ریزی
۱۳۴	۲-۸-۴ گروه ارزیابی عملکرد
۱۳۴	۳-۸-۴ گروه بودجه
۱۳۴	۴-۸-۴ گروه راهبری سید پروژه‌های شهری
۱۳۴	۵-۸-۴ امور منابع مالی و درآمدی
۱۳۵	۶-۸-۴ دفتر آمار، پژوهش و مطالعات راهبردی
۱۳۵	۹-۴ معاونت معماری و شهرسازی
۱۳۵	۱۰-۴ حوزه نظارت بر ساخت‌وسازها و کمیسیون ماده ۱۰۰
۱۳۵	۱۱-۴ معاونت فرهنگی و اجتماعی
۱۳۶	۵- تطبیق تکانه‌ها و آسیب‌پذیری‌های درونی سیستم شهرداری
۱۴۴	۶- اولویت‌بندی آسیب‌ها و تکانه‌های سیستم شهرداری
۱۴۸	۷- جمع‌بندی

فصل پنجم: تحلیل و بررسی آسیب‌های برگزیده سیستم شهرداری

۱۵۰	۱- مقدمه
۱۵۰	۲- چهارچوب بررسی آسیب‌های شهرداری مشهد
۱۵۲	۳- بررسی آسیب‌های معاونت‌های مختلف شهرداری مشهد
۱۵۲	۱-۳-۱ معاونت مالی و پشتیبانی
۱۵۳	۱-۳-۱-۱ وابستگی درآمدهای شهرداری به درآمدهای ناپایدار
۱۵۸	۱-۳-۲ کمبود کارایی لازم در مدیریت مصرف انرژی در سیستم شهرداری مشهد
۱۶۱	۱-۳-۳ ضعف در تمرکز اطلاعات سامانه جامع املاک و مستغلات شهرداری مشهد
۱۶۱	۱-۳-۴ وجود بدهی‌های زیاد شهرداری به دستگاه‌های اجرایی و ضعف در دریافت مطالبات شهرداری از دولت و سایر دستگاه‌ها
۱۶۲	۲-۳ معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی
۱۶۴	۱-۲-۳ وجود آمارهای غیرثبتي زیاد در شهرداری مشهد
۱۶۷	۲-۳ تأثیر بحران (تکانه) ویروس کرونا بر بودجه ۱۳۹۹ شهرداری مشهد
۱۷۱	۳-۳ معاونت معماری و شهرسازی
۱۷۲	۱-۳-۳ عدم انطباق طرح تفصیلی شهر مشهد با نیازهای روز
۱۷۵	۲-۳-۳ عدم وجود طرح پهنه‌بندی حریم شهر مشهد